

Ne-au vindecat din pix!

Măsura reală a unei civilizații nu se vede în PIB sau în graficele de creștere economică, ci în modul în care își tratează cetățenii vulnerabili — copiii, vârstnicii și bolnavii. În România, acest etalon moral pare să fi devenit, din nou, o simplă frază de discurs. În locul compasiunii și al responsabilității, decidenții au ales economia de hârtie și eficiența birocratică.

În toamna anului 2025, Guvernul a adoptat **Ordinul nr. 2300/1457/2025**, care stabilește **noile criterii medico-psihosociale pentru încadrarea în grad de handicap**. Oficial, scopul este de „alinare la standardele internaționale” și „evaluarea funcțională a persoanei”. În realitate, mii de oameni cu boli cronice sau dizabilități se tem că vor fi „vindecați” din pix — adică radiați de pe listele de beneficiari prin simpla redefinire a handicapului.

În loc să aducă mai multă echitate, reforma riscă să devină o **operațiune de cosmetizare statistică**: numărul persoanelor cu dizabilități va scădea artificial, iar bugetul statului va „economisi” tocmai pe seama celor mai vulnerabili.

Mulți pacienți cronici — bolnavi oncologici, neurologici, psihiatrici sau locomotori — pot pierde sprijinul financiar și accesul la servicii sociale pentru că „nu îndeplinesc” noile criterii de severitate, deși starea lor medicală nu s-a schimbat.

Această măsură vine într-un context paradoxal. În timp ce cetățenii suportă unele dintre **cele mai ridicate poveri fiscale din Uniunea Europeană**, sistemul public de sănătate rămâne **subfinanțat și disfuncțional**. Lipsesc **medicamente esențiale** — fie pentru că sunt „prea scumpe”, fie pentru că nu mai sunt rentabile economic. Serviciile de **îngrijire paliativă și asistență socială** sunt aproape inexistente, iar multe familii sunt lăsate să se descurce singure cu suferința, dizabilitatea și sărăcia.

În schimb, **alocările pentru pensii speciale, subvențiile partidelor politice și salariile din administrația de vârf** rămân intacte. E o formă de **cinism instituțional**: statul își protejează privilegiile, dar „vindecă” bolnavii prin simpla modificare a unei anexe legislative.

La final de 2025, România are **la fel de multe structuri bugetare în subordinea ministerelor** pe câte avea la începutul anului — dacă nu și mai multe. Reforma s-a făcut doar în conferințe de presă. În realitate, **eficientizarea administrativă s-a blocat în propriile hârtii**, iar oamenii obișnuiți plătesc prețul incompetenței celor care mimează schimbarea.

Nu poți vindeca o societate bolnavă de indiferență cu pixul unui birocrat. Poți însă să-i redai demnitatea doar atunci când tratezi fiecare om — oricât de fragil — ca pe un cetățean cu drepturi, nu ca pe o cheltuială bugetară.

1. Ignorarea standardelor internaționale

Noul Ordin nu respectă **Clasificarea Internațională a Funcționării, Dizabilității și Sănătății (ICF)**, elaborată de **Organizația Mondială a Sănătății (OMS)** — documentul fundamental care definește, la nivel global, modul modern de evaluare a dizabilității¹. În loc să adopte modelul **biopsihosocial**, care analizează impactul bolii asupra vieții cotidiene, relațiilor sociale și participării comunitare, Ordinul menține o **viziune strict medicală**, concentrată exclusiv pe diagnostic și deficiență. Această abordare ignoră **funcționalitatea reală a persoanei** și contravine principiilor **Convenției ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități**, ratificată de România prin **Legea nr. 221/2010**².

Această abordare nu doar că ignoră **funcționalitatea reală a persoanei**, ci este și **economic ineficientă**. Modelul biopsihosocial, aplicat în majoritatea țărilor europene, este **cel mai cost-eficient**: sprijinul acordat persoanelor pentru a trăi independent reduce internările repetate, costurile medicale și necesitatea instituționalizării.

Prin excluderea acestui model, România riscă **creșterea costurilor bugetare** prin:

- acutizarea patologiilor cronice, cauzată de lipsa sprijinului adecvat;
- creșterea numărului de internări prelungite în spitale, în lipsa unui suport social;
- nevoia de instituționalizare, de zece ori mai costisitoare decât o pensie de invaliditate sau un asistent personal.

Așadar, măsura care pretinde că „economisește” fonduri riscă, în fapt, să **genereze costuri mai mari** și să agraveze suferința celor afectați.

2. Încălcarea drepturilor omului

Ordinul nu creează un cadru normativ pentru **deinstituționalizare** și **integrarea în comunitate** a persoanelor cu dizabilități psihosociale sau intelectuale. România continuă să ignore **hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO)**, care au sancționat statul pentru **condițiile degradante** și **lipsa alternativelor comunitare** oferite persoanelor internate în centre rezidențiale³. În locul reformei reale a serviciilor, s-a preferat o **reducere administrativă a numărului de beneficiari**, sub pretextul „eficienței”.

3. Abandonarea celor fără ajutor

Noile criterii riscă să lase **mii de persoane care nu se pot îngriji singure** fără dreptul la **asistent personal** — un sprijin vital, fără de care viața independentă devine imposibilă. Această decizie afectează nu doar persoanele cu dizabilități, ci și **familiiile lor**, care devin singure responsabile de îngrijirea, tratamentul și supraviețuirea celor dragi, adesea fără resurse și fără sprijin instituțional. Rezultatul previzibil este **creșterea sărăciei**, a **marginalizării** și a **numărului de persoane instituționalizate** — exact ceea ce România s-a angajat să combată prin strategiile europene și angajamentele asumate în fața Consiliului Europei.

Referințe

1. World Health Organization. *International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF)*. Disponibil online: <https://www.who.int/standards/classifications/international-classification-of-functioning-disability-and-health> World Health Organization+1
2. World Health Organization. *Classifications and terminologies – ICF*. Disponibil online: <https://www.who.int/standards/classifications/icf> World Health Organization+1
3. Legea nr. 221/2010 pentru ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități. Monitorul Oficial nr. 792 din 26 noiembrie 2010. [Legislatie Just+1](#)
4. Supravegherea executării hotărârilor CEDO. Decizie privind România – reuniunea Comitetului Miniștrilor, 10-12 iunie 2025. JURIDICE.ro, 13 iunie 2025. [juridice.ro](#)
5. Studiu „Standarde de cost” – despre obligațiile internaționale privind persoanele cu dizabilități în România. Centrul de Resurse Juridice, 2024. [CRJ](#)

Asociația Pacienților cu Afecțiuni Autoimune – APAA
Președinte Rozalina Lapadatu

Alianța Națională pentru Boli Rare România- ANBRaRo
Președinte Dorica Dan

Consiliul Național al Dizabilității din România
Președinte Daniela Tontsch

Asociația Pacienților cu Afecțiuni Neurodegenerative - APAN
Președinte Eduard Pletea

Coaliția Organizațiilor Pacienților cu Afecțiuni Cronice din România – COPAC
Președinte Radu Ganescu